

O mai buna calitate a educației cu sprijinul familiei
Proiect de Parteneriat Școlar Comenius
07-PM-335-MM-RO

Material realizat de către:

Mariana Gabriela Hudrea – autor si coordonator internațional al proiectului

Laura Ilinca Szebeni – coordonator, CN Mihai Eminescu , România

Nilufer Sani – coordonator, Özel Üftade Lisesi , Turcia

Päivi Aljamaa – coordonator, Kaiu Basic School, Estonia

Flavia Costin - CN Mihai Eminescu , România

Gabriela Parvu - CN Mihai Eminescu , România

Unul din obiectivele educației din ziua de astăzi este o mai buna inserție a absolvenților pe piața europeană a forței de munca.

Urmărind situația prezenta in scoli am observat ca problema elevilor care abandonează școala înainte de absolvire si a celor care termina studiile cu rezultate slabe (si prin urmare au si o rata scăzuta de integrare in societate) are de cele mai multe legătura cu lipsa implicării familiei in dezvoltarea personala si profesionala a acestora.

Aceasta situație se afla intr-o creștere dramatica mai ales in tarile mai puțin dezvoltate din Europa unde rata migrației forței de munca a fost in creștere si ea, iar copiii care rămân acasă sunt lăsați in grija bunicilor si a rudelor.

Prin intermediul acestui parteneriat european am încercat să aflăm poziția tuturor părților implicate in aceasta problema, cauzele care ii țin pe părinți sau alte rude departe de școală si să găsim modalități de a-i implica in activitățile școlare direct si continue.

Părinții si rudele trebuie sa înțeleagă că prezența lor in școală este benefică copiilor.

Profesorii si elevii vor deveni conștienți de necesitatea acestei cooperări pentru binele comun si pentru o calitate ridicata in educație.

Datorita motivelor sus-menționate partenerii au elaborat împreună un set de chestionare care au fost date părinților, elevilor si cadrelor didactice din cele trei scoli partenere.

1. **Colegiul National Mihai Eminescu**, Baia Mare, România, instituție coordonatoare (<http://cneminescu.licee.edu.ro>)
2. **Kaiu Põhikool**, Rapla County, Estonia (<http://www.kaiu.edu.ee/>)
3. **ÖZEL ÜFTADE LİSESİ**, Uşak, Turcia (<http://uftadelisesi.k12.tr/>)

Întrebările au avut ca scop aflarea poziției celor trei părți, poziție referitoare la cooperarea dintre școală si familie.

Numărul persoanelor care au răspuns la chestionare:

Elevi:	Părinți:	Profesori:
Estonia: 96	Estonia: 73	Estonia: 14
România: 480	România: 320	România: 41
Turcia: 202	Turcia: 100	Turcia:29

Rezultate –Elevi

I Informații generale despre grupul țintă

1. Vârsta:

Estonia: 8-16

România: 15-19

Turcia: 14-19

2. Tipul școlii

Estonia: Publica

România: Publica

Turcia: Privata

3. Domiciliu

Estonia: rural 100%

România: rural 37% urban 63%

Turcia: rural 14,26% urban 83.74%

4. Cu cine locuiesc elevii pe parcursul anului școlar ?

Estonia: cu părinții: 98%; cu alte rudeni: 2%

România: cu părinții: 60%; cu alte rudeni 26%; in internat: 12%; singuri: 2

Turcia: cu părinții: 54.68%; cu alte rudeni: 5.42%; in internat: 39.90%

5. Statutul părinților

Estonia: căsătoriți 44%; divorțați 12%; decedați: 6%; necăsătoriți: 29%; părinți vitregi: 1%

România: căsătoriți 77%; divorțați 8%; decedați: 12%; necăsătoriți: 3%

Turcia: căsătoriți 93%; divorțați 3.55%; decedați: 3.45%

6. Frați si/sau surori

Estonia: da: 97%; nu 3%

România: da: 58%; nu 42%

Turcia: da: 90.64%; nu 9.36%

7. Cat de des își întâlnesc părinții?

Mame

Estonia: zilnic: 95.7%; doar in week-end: 2.3%; o data pe luna: 1%; alte situații: 1%

România: zilnic: 62%; doar in week-end: 16%; o data pe luna: 6%; doar in vacante 10%; alte situații (mama decedata sau in străinătate) 6%

Turcia: zilnic: 51.23%; doar in week-end: 18.23%; o data pe luna: 10.84%; doar in vacante 8.37%; alte situații: 11.33%

Tați

Estonia: zilnic: 9.6%; doar in week-end: 5.6%; o data pe luna: 11.3%; doar in vacante 1.1%; alte situații: 12.4%

România: zilnic: 59%; doar in week-end: 23%; o data pe luna: 4%; doar in vacante: 9%; alte situații (tatăl decedat sau fără tata) 5%

Turcia: zilnic: 51.23%; doar in week-end: 18.23%; o data pe luna: 10.84%; doar in vacante 8.37%; alte situații: 11.33%

8. Timpul petrecut in compania părinților

Estonia: Mai puțin de o ora: 6.3%; mai mult de o ora: 87.4%; deloc: 6.3%

România: Mai puțin de o ora: 18%; mai mult de o ora: 77%; deloc: 5%

Turcia: Mai puțin de o ora: 10.84%; mai mult de o ora: 53.20%; deloc: 35.96%

9. Gradul de satisfacție referitor la relația părinți-copii

Estonia: foarte mare: 67%; mediu: 30%; slab: 3%

România: foarte mare: 62%; mediu: 32%; slab: 6%

Turcia: foarte mare: 69.98%; mediu: 28.54%; slab: 1.48%

10. Discutarea cu părinții a problemele școlare:

Estonia: adesea: 40%; uneori: 53.8%; niciodată 6.2%

România: adesea: 58%; uneori: 40%; niciodată 2%

Turcia: adesea: 34.98%; uneori: 57.14%; niciodată 7.88%

11. Care dintre membrii familiei este mai interesat de activitatea școlară a elevului?

Estonia: mamele: 27.9%; tatii: 4.1%; ambii părinți 64%; niciunul:2%; alți membri: 2%
România: mamele: 37%; tatii: 8%; ambii părinți 45%; niciunul:2%; alți membri: 8%
Turcia: mamele: 29.06%; tatii: 21.18%; ambii părinți 39.92%; niciunul:5%; alți membri: 3.93%

II. Cooperarea părinților cu școala

12. Cat de des vin părinții la școala?

Estonia: săptămânal: 2%; lunar 4.1%; o data pe semestru: 33%; o data pe an: 49.5%; niciodată: 11.4%
România: săptămânal: 1%; lunar 37%; o data pe semestru: 52%; o data pe an: 8%; niciodată: 2%
Turcia: săptămânal: 11.33%; lunar 41.87%; o data pe semestru: 39.41%; o data pe an: 6.90%; niciodată: 0.49%

13. Motive pentru care vin la școala

Estonia: pentru ședințele cu părinții: 43.4%; să rezolve o problemă: 9.4%; pentru serbări: 30.2%; să se informeze despre copil: 6.9%; când sunt chemați de profesori/diriginți /directori 8.8%; pentru a achita taxele școlare: 1.3%
România: pentru ședințele cu părinții: 92%; să rezolve o problemă: 73%; pentru serbări: 4%; să se informeze despre copil: 48%; când sunt chemați de profesori/diriginți /directori: 95%; pentru a achita taxele școlare: nu e cazul
Turcia: pentru ședințele cu părinții: 79.80%; să rezolve o problemă: 38.42%; pentru serbări: 15.76%; să se informeze despre copil: 73.89%; când sunt chemați de profesori/diriginți /directori: 49.75%; pentru a achita taxele școlare: 15.27%

14. Motive pentru care nu vin la școala

Estonia: lipsa de timp: 68.1%; lipsa de interes 7.7%; lucrează în străinătate: 4.4%; distanta fata de școală: 3.3%; alte motive: 16.5%
România: lipsa de timp: 89%; lipsa de interes 6%; lucrează în străinătate: 12%; distanta fata de școală: 28%; alte motive: 16%
Turcia: lipsa de timp: 39.90%; lipsa de interes 1.48%; lucrează în străinătate: 3.94%; distanta fata de școală: 13.79%; alte motive: 0.49%; nu stiu: 46.31

15. Cum țin legătura cu profesorii?

Estonia: prin telefon: 63.5%; via e-mail: 5.3%; venind la școala: 14.6%; nu țin legătura cu profesorii: 16.6%
România: prin telefon: 30%; via e-mail: 0%; venind la școală: 97%; nu țin legătura cu profesorii: 3%
Turcia: prin telefon: 74.87%; via e-mail: 3.44%; venind la școala: 82.24%; nu țin legătura cu profesorii: 3.45%

16. Atitudinea părinților față de școală

Estonia: o apreciază: 82.8%; o disprețuiesc: 2.2%; sunt pasivi: 15%
România: o apreciază: 88%; o disprețuiesc: 0%; sunt pasivi: 12%
Turcia: o apreciază: 77.34%; o disprețuiesc : 7.37%; sunt pasivi: 15.29%

17. Părerile elevilor sunt identice cu ale părinților?

Estonia: Da : 80%; Nu: 20%
România: Da : 84%; Nu: 16%
Turcia: Da : 67.49%; Nu: 32.51%

18. Motive pentru a merge la școală

Estonia: din cauza familiei: 7.9%; pentru o cariera : 54.8%; motive financiare: 4%; pentru socializare : 11.9%; deoarece le place școală: 16.6%; nu știu de ce : 4.8%
România: din cauza familiei: 62%; pentru o cariera : 88%; motive financiare: 2%; pentru socializare: 73%; deoarece le place școală: 54%; nu știu de ce : 15%; din cauza legii 8%
Turcia: din cauza familiei: 25.62%; pentru o cariera : 75.37%; motive financiare: 14.78%; pentru socializare: 34.48%; deoarece le place școală: 23.65%; nu știu de ce : 10.84%

19. Li se pare benefica implicarea familiei în viața școlii

Estonia: Da: 64.3%; Nu 5.1%; Probabil: 30.6%

România: Da: 92%; Nu 0%; Probabil: 8%

Turcia: Da : 70%; Nu 5%; Probabil: 25%

Interpretare:

Școala este un capitol extrem de important în viața fiecărui om. Această etapă cu diferitele descoperiri și fructuoasele trăiri lasă o amprentă asupra elevului dar și asupra întregii lui vieți. Ar putea deveni o parte atât de specială și deosebită a vieții! Și totuși sunt nenumărați elevi, părinți dar și profesori nemulțumiți de situația din școli. În ultima vreme se discută atât în mass media, cât și în școli și familii despre frustrare, violență și neajutorarea elevilor și a profesorilor. Dar tot la fel de mult se discută și despre alternativele atât de necesare în prevenirea acestor incidente.

Este cunoscut faptul că unul din scopurile educației din timpurile noastre este reușita profesională a elevilor noștri. Aceasta nu este posibilă sau este îngreunată atunci când apar abandonurile școlare, când examenele finale nu sunt promovate sau sunt trecute cu rezultate foarte slabe etc. De cele mai multe ori, ceea ce duce la aceste probleme este lipsa de implicare a familiei în viața școlară a copiilor.

Prin intermediul proiectului de parteneriat școlar s-a încercat aflarea poziției părților implicate în această situație, identificarea cauzelor care-i țin pe părinți sau pe alte rude departe de școală, de copiii lor, și mai ales găsirea unor modalități de atragere a lor în activitățile derulate de școală.

În data de 15 noiembrie 2007, în cadrul primei reuniuni de proiect din Baia Mare, România, elevii și profesorii implicați în proiect au luat parte la o dezbatere de trei ore pe tema "Școală-familie - Comunitate locală." Pe baza acestor discuții s-au elaborat trei chestionare, unul pentru părinți, unul pentru profesori și unul pentru elevi

După elaborarea chestionarelor, în perioada imediat următoare s-a trecut la traducerea lor, la aplicarea și apoi la sintetizarea lor într-o prezentare ce a fost discutată în cadrul celei de-a doua reuniuni de proiect din Uşak, Turcia din 20-25 mai 2008.

Peste 400 de elevi din România au răspuns chestionarelor, aproape 100 din Estonia, 29 de profesori din Turcia, 41 din România și 16 din Estonia, 320 de părinți din România și 73 din Estonia.

Concluziile au fost:

- în Estonia 98% din elevi locuiesc cu părinții sau familia, în România și Turcia doar 60%, respectiv 54, 68% locuiesc cu părinții, asta deoarece părinții locuiesc sau muncesc departe de orașul unde e școala, sau lucrează în străinătate.
- în Turcia 93% din părinți sunt căsătoriți, în România 84 % iar în Estonia doar 51 %, 29% dintre căsătorii nefiind înregistrate, iar 14 % dintre părinți nu sunt căsătoriți
- în Turcia și România toți părinții sunt credincioși, pe când în Estonia 71% sunt necredincioși și 24% sunt agnostici
- 31% dintre părinții estonieni lucrează în alt oraș sau în străinătate
- majoritatea părinților sunt de acord cu regulamentele școlare, dar 66 % din părinții estonieni consideră disciplina în școală ca fiind exagerată
- peste 93% dintre părinții din Estonia și România sunt fericiți cu gradul de implicare în educația elevilor, pe când părinții turci par mai realiști și mai auto-critici, gradul de satisfacție fiind mai coborât

- familiile din România și cele din Estonia nu prea păstrează legătura cu școala, din diferite motive: lipsă de timp, faptul că părinții lucrează în alte țări, faptul că locuiesc în localități îndepărtate de școală și așa mai departe. În schimb la școala din Usak există o bună colaborare școală-familie, aceasta reflectându-se și în gradul de satisfacție, atât al elevilor, cât și al profesorilor, în legătură cu activitatea lor școlară.
- în România și Estonia majoritatea profesorilor sunt femei, iar în Turcia majoritatea sunt bărbați, iar dacă doar 12% dintre profesorii estonieni sunt credincioși, majoritatea profesorilor turci și români sunt credincioși
- atât în România, cât și în Estonia profesorii se întâlnesc cu părinții de două ori pe an, pe când în Turcia ei se întâlnesc lunar
- dacă în Estonia și Turcia profesorii sunt satisfăcuți de atitudinea părinților, în România doar 32% dintre profesori sunt mulțumiți de atitudinea părinților spre ei,
- 97 %, respectiv 87, 5%, dintre profesorii din Turcia, respectiv Estonia, consideră atitudinea părinților spre școală pozitivă, pe când în România doar 36,5 % cred asta

Timpul scurt, lipsa răbdării, a interesului, absența părinților de acasă (un program la serviciu de dimineața până seara, sau într-un alt oraș ori o altă țară), lipsa echilibrului sau atitudinea personală trădează lipsa de comunicare, lucru ce duce adesea la conflicte.

Famiiliile trebuie sa asigure copiilor nu numai mâncare sau haine, dar și dragoste și suport moral. Familia trebuie să-i învețe valorile de bază ale vieții: onestitate, disciplina, politețe, respectul pentru ceilalți.

RESPECTUL este cuvântul cheie într-o familie. Și, de ce nu, și în viață! El conduce la înțelegere, răbdare, încredere, politețe, toleranță.

Conflictele care apar în relația școală-familie sunt greu de rezolvat, iar potrivit rezultatelor chestionarelor, sursele acestui conflict pot fi: lipsa implicării familiei, atitudine deficitară către școală, lipsa respectului și a aprecierii din partea ambelor tabere, așteptări exagerate din partea tuturor “taberelor”, refuzul sau incapacitatea unor profesori de a accepta schimbările valorilor, neîncrederea.

Lipsa încrederii poate fi considerată cheia acestor conflicte, iar neîncrederea vine din neștiință. Dacă unii părinți nici măcar nu cunosc numele profesorilor care predau fiului sau fiicei lor, dacă unii profesori nu știu nimic despre familia din care provine elevul lor, nu este de mirare că astfel de conflicte apar.

În urma discuțiilor cu partenerii noștri am constatat ca există multe modele de bună practică pe care totuși noi nu le aplicăm, spre exemplu întâlnirile periodice, sau așa-zisele „ședințe cu părinții” (cel puțin una pe lună) între părinți și profesori, și părinți- elevi-profesori, întâlniri care în Turcia nu sunt întotdeauna într-un cadru formal, ci poate fi vorba de o excursie în care sunt invitați și părinții. În Turcia vizitele profesorilor în casele elevilor este frecventă și bine-venită, la polul opus, însă, în Estonia, profesorii nu pot să-și viziteze elevii decât dacă au o invitație scrisă din partea părinților.

Implicarea directă a conducerii școlii în toate activitățile este o necesitate.